Ålands landskapsregering

Asiakirjan nimi	Kirjeen nro
LAUSUNTO	54 F1
Asian nro	Päiväys
ÅLR 2021/1421	9.2.2021

Viite
Lausunto asiasta HE 2/2021 vp

Yhteyshenkilö
Osastolakimies Ida Hellgren

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta
Verojaosto
sara@kuitunen@eduskunta.fi

Asia

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle veronumeromenettelyn laajentamisesta ja laiksi verontilityslain 13 §:n muuttamisesta

Lausuntopyyntö

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt maakunnan hallitukselta lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle veronumeromenettelyn laajentamisesta ja laiksi verontilityslain 13 §:n muuttamisesta (HE 2/2021 vp). Maakunnan hallitus antoi valmisteluvaiheessa valtiovarainministeriölle lausunnon verontilityslain 13 §:n muuttamista koskevasta ehdotuksesta.

Esityksen verontilityslain 13 §:n muutosta koskeva ehdotus tarkoittaa sitä, että Verohallinto toimittaisi jatkossa salassapitosäännöksistä huolimatta Ahvenanmaan kuntia koskevat tiedot yhteisöille maksuunpannuista yhteisöveroista myös Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle ja Ålands Kommunförbundille (jäljempänä Ahvenanmaan Kuntaliitto) tietojen tarkistamista varten.

Maakunnan toimivalta

Ahvenanmaan itsehallintolain 18 §:n 5 kohdan mukaan maakunnalla on lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat maakunnalle tulosta perittävää lisäveroa ja tilapäistä ylimääräistä tuloveroa sekä elinkeino- ja huviveroja, maakunnalle perittävien maksujen perusteita sekä kunnalle tulevaa veroa. Yhteisöverotus niiltä osin kuin yhteisöveroa maksetaan Ahvenanmaan kunnille kuuluu maakunnan toimivaltaan.

Verotuksen toimittaminen on siirretty Verohallinnolle tasavallan presidentin asetuksella Ahvenanmaan maakunnalle ja Ahvenanmaan kunnille suoritettavien verojen verotuksen toimittamisesta Ahvenanmaalla (SSK 610/2020, ÅFS 2020:88).

Ahvenanmaan itsehallintolain 27 §:n 3 kohdan mukaan valtakunnalla on lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat valtion viranomaisten järjestysmuotoa ja toimintaa.

Esityksen sisältö ja maakunnan hallituksen lausunto

Esityksessä ehdotetaan, että Ahvenanmaan maakunnan hallitus ja Ahvenanmaan Kuntaliitto, Suomen Kuntaliitto ry:n tapaan, saisivat tiedot yhteisöille maksuun pannuista yhteisöveroista, jotka tulevat Ahvenanmaan kuntien käyttöön. Maakunnan hallitus ja myös Ahvenanmaan Kuntaliitto ovat alun perin pyytäneet muutosta eri yhteyksissä.

Valtiovarainministeriön esitysluonnoksessa, josta se pyysi maakunnan hallituksen lausuntoa, ei mainittu Ahvenanmaan Kuntaliittoa 13 §:ssä tarkoitettuna tietojen vastaanottajana. Maakunnan hallitus pyysi tuolloin, että 13 §:n 5 momenttia muutettaisiin siten, että Verohallinto toimittaisi salassapitosäännöksistä huolimatta nämä tiedot sekä Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle että Ahvenanmaan Kuntaliitolle tietojen tarkistamista varten.

Maakunnan hallitus perusteli tätä sillä, että sekä Ahvenanmaan maakunnan hallituksen että Ahvenanmaan Kuntaliiton tulisi saada tiedot seuraavista syistä.

Ahvenanmaan itsehallintolain uudessa talousjärjestelmässä on verotasoitusta koskeva 49 §. Verotasoitus tarkoittaa sitä, että maksuun pannut valtiolliset ansiotulo- ja pääomatuloverot, rajoitetusti verovelvollisten maksamat lähdeverot, yhteisöverot ja tonnistoverot palautetaan valtion varoista Ahvenanmaan maakunnalle. Siksi maakunta tarvitsee tiedot kunkin verovuoden verotasoituksen piiriin kuuluvista maksuun pannuista yhteisöveroista tietojen tarkistamiseksi.

Lisäksi maakunnan hallitus vahvistaa yhteisöveron kuntakohtaiset jako-osuudet kunnallisverotusta koskevan maakuntalain (kommunalskattelag för landskapet Åland, 2011:19) 32 §:n mukaan. Tehtävän hoitamiseksi se tarvitsee tiedot jaettavista maksuun pannuista veroista.

Suomen Kuntaliitto ry saa tiedot, jotta se voisi tarkistaa yhteisöveron jako-osuudet valtakunnan kuntien välillä kuntien, eli veronsaajien, etujen turvaamiseksi. Maakunnan hallituksella on täysin toisenlainen rooli eikä sen tehtävänä tulekaan olla veronsaajien edunvalvonta siten kuin Suomen Kuntaliitto ry:n tehtävänä on valtakunnan kuntien osalta. Siksi maakunnan hallituksen mielestä myös Ahvenanmaan Kuntaliiton tulee saada verontilityslain 13 §:n 5 momentissa tarkoitetut tiedot, jotta se Suomen Kuntaliiton tapaan

voisi valvoa Ahvenanmaan kuntien oikeuksien toteutumista veronsaajina. Ahvenanmaan Kuntaliittoa on myös kuultava ennen kuin Ahvenanmaan maakunnan hallitus vahvistaa kunnallisverotusta koskevan maakuntalain 32 §:n mukaiset jako-osuudet, ja tämän tehtävän suorittamiseksi Ahvenanmaan Kuntaliitolle tulisi antaa mahdollisuus tietojen tarkistamiseen.

Maakunnan hallitus toteaa, että valtiovarainministeriö on suhtautunut ymmärtäväisesti Ahvenanmaan maakunnan hallituksen pyyntöön sekä antamalla esityksen että muuttamalla alkuperäistä esitystään sisällyttämällä siihen Ahvenanmaan Kuntaliiton. Maakunnan hallitus arvostaa sitä, miten esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä, ja tukee sen sisältöä.

Maakunnan hallituksella ei ole huomauttamista esityksen muista ehdotuksista.

Ministeri Roger Höglund

Osastolakimies Ida Hellgren